

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 13Csp/202/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119337109
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Aradská
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2022:6119337109.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno sudkyňou JUDr. Dagmar Aradskou v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, v konaní zastúpený spoločnosťou Remedium Legal, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739 proti žalovanému: Q. T., nar. XX.XX.XXXX, V. XXX, o zaplatenie 3.970,05 eur s príslušenstvom

rozhodol:

Súd žalobu v časti istiny vo výške 413,19 eur s 8% úrokom z omeškania ročne zo sumy 413,19 eur od 22.5.2018 do zaplatenia z a m i e t a .

Žiadna zo strán nemá na náhradu trov celého konania právo.

odôvodnenie:

1. Žalobca si voči žalovanému v upomínacom konaní vedenom Okresným súdom Banská Bystrica uplatnil dňa 18.7.2019 nárok na zaplatenie sumy vo výške 3.970,05 eur s 8 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 2.668,05 eur od 22.5.2018 do zaplatenia. Uplatnený nárok žalobca odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa 21.5.2018 so spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s. ako postupcom nadobudol ako postupník pohľadávku voči žalovanému. Postupca - Slovenská sporiteľňa, a.s. uzavrela dňa 11.10.2012 so žalovaným zmluvu č. 5033871825. Na základe zmluvy spoločnosť postupcu poskytla žalovanému peňažné prostriedky, avšak žalovaný neplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoju povinnosť podľa zmluvy, a tak postupca podaním z 23.11.2016 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru k 22.11.2016. Pohľadávka žalobcu voči žalovanému vo výške 3.970,05 eur ku dňu postúpenia pozostávala z istiny vo výške 2.668,05 eur, úroku vo výške 1.013,82 eur, úrokov z omeškania vo výške 238,18 eur a poplatkov vo výške 50 eur. Žalovaný po postúpení pohľadávky v prospech žalobcu nevykonával žiadne úhrady.

Za dôkaz žalobca označil zmluvu o postúpení s prílohou, vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, VOP, OP, sadzobník poplatkov, platobnú históriu, oznámenie o postúpení pohľadávky, pokus o zmier, výzvu pred zosplatením a výzvu pred postúpením, pokus o zmier.

2. Okresný súd Banská Bystrica bol pri doručovaní platobného rozkazu zo 6.8.2019 žalovanému neúspešný, a keďže žalobca navrhol pokračovať v konaní na príslušnom súde, Okresný súd Banská Bystrica postúpil spis Okresnému súdu Komárno.

3. Súd otvoril pojednávanie o spore dňa 24.9.2020 s tým, že pojednával v neprítomnosti riadne predvolaného právneho zástupcu žalobcu a žalovaného a vykonal vo veci dokazovania oboznámením listinných dôkazov tvoriacich obsah súdneho spisu.

4. Rozsudkom z 24.9.2020 súd zaviazal žalovaného zaplatenie istiny vo výške 591,74 eur, neuhradeného úroku z omeškania vo výške 86,76 eur a 8 % úroku z omeškania ročne zo sumy 591,74 eur od 22.5.2018 do zaplatenia a žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Ostatným výrokom súd žiadnej zo strán sporu nepriznal náhradu trov konania právo.

5. Žalobca svojim odvolaním napadol zamietajúci výrok rozsudku súdu prvej inštancie v časti istiny vo výške 413,19 eur s úrokom z omeškania ako príslušenstvom z dôvodu, že pri závere o bezúročnosti a bezpoplatkovosti súd prvej inštancie znížil dohodnutý počet celkových splátok, ktoré boli stranami zmluvne dojednané, pri zachovaní výšky splátky a na základe toho dospel k záveru o dôvodnosti čiastočného zamietnutia žaloby pre premlčanie. Podľa žalobcu nie je dôvod na zníženie celkového počtu splátok, ale na to, aby súd od každej dohodnutej splátky odpočítal sumu úrokov a poplatkov a tým znížil sumu splátky na splátku čistej istiny, pri zachovaní počtu splátok. Pri takomto spôsobe by súd nemohol dospieť k záveru, ani o čiastočnom premlčaní žalobcovho nároku, nakoľko všetky splátky čistej istiny, splatné do 18.7.2016 zanikli splnením žalovaného. Súd podľa názoru žalobcu mal postupovať tak, že poskytnutú sumu 3.000 eur mal vydeliť celkovým počtom dohodnutých 120 splátok a dospel by k výške splátky istiny vo výške 25 eur. Splátky čistej istiny, splatné od 12.11.2012 do 18.7.2016, v počte 45, v celkovej výške 1.125 eur, boli žalovaným uhradené v celom rozsahu, keď žalovaný uhradil celkom sumu 1.995,07 eur. Podľa žalobcu sú dôvodne uplatnené nepremičané splátky čistej istiny splatné od 12.7.2019 do 12.10.2022 v počte 40 splátok po 25 eur a alikvótna časť splátky splatnej 12.6.2019 vo výške 4,93 eur, v celkovej výške 1.004,93 eur. Preto žalobcovi, popri už priznanej istine vo výške 591,74 eur, vznikol nárok aj na úhradu sumy 413,19 eur.

6. Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 5CoCsp/42/2020-243 z 16.11.2021 odvolaním žalobcu napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí istiny 413,19 eur s príslušenstvom ako aj výroku o náhrade trov konania zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konania a nové rozhodnutie.

7. Odvolací súd v odôvodnení svojho zrušujúceho rozhodnutia uviedol, že Odvolací súd pred preskúmaním správnosti napadnutého rozsudku a dôvodnosti žalobcom podaného odvolania zistil, že súd prvej inštancie v predmetnom spore riadne neskúmal otázku aktívnej legitímácie žalobcu, na ktorú je nevyhnutné prihliadať ex offio.

Odvolací súd považuje za podstatné, že podmienkou úspechu žalobcu je preukázanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu na žalobou uplatnený nárok.

V tomto spore ide bezpochyby hmotnoprávne o spotrebiteľský právny vzťah, na ktorý v súdnom konaní je treba nazerať v optike spotrebiteľskej právnej ochrany v zmysle podmienok § 290 CSP a nasl.

Súd prvej inštancie sa nijakým spôsobom nevysporiadal s vecnou aktívnou legitímáciou žalobcu, a teda i s platným postúpením pohľadávky na žalobcu, a to aj napriek tomu, že súd je povinný z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi, ktorým žalovaný nepochybne je.

S poukazom na vyššie zistené nedostatky v procesnom postupe súdu prvej inštancie, ale aj v nesprávnom právnom posúdení danej veci odvolací súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP v spojení s § 391 ods. 1 CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súd prvej inštancie sa v ďalšom konaní bude zaoberať skúmaním splnenia podmienok postupiteľnosti pohľadávky z banky na nebankový subjekt. Na ten účel je treba žalobcovi poskytnúť priestor na preukázanie splnenia podmienok postúpenia z pôvodného subjektu.

V prípade, ak súd prvej inštancie dospeje k záveru, že prišlo k platnému postúpeniu pohľadávky je potrebné, aby v nadväznosti na zistené skutočnosti skúmal aj plynutie premlčacej doby s tým, že situáciou predčasného zosplatnenia a premlčaním sa odvolací súd zaoberal vo svojich skorších rozhodnutiach napr. v uznesení zo dňa 31.08.2020, sp.zn. 5CoCsp/8/2020, v uznesení zo dňa 29.04.2019, č. k. 5Co/148/2018-96, alebo uznesení zo dňa 02.09.2020, sp. zn. 5CoCsp/6/2020.

Na margo postupu pri vyhodnocovaní premlčania podľa § 54a OZ odvolací súd konštatuje, že prvoinštančný súd nesprávne vyhodnotil začiatok plynutia premlčania v dôsledku nesprávneho záveru o platení (započítaní) platieb žalovaného na splátky. Aj pri správnom záveru o bezúročnosti a

bezpopletkovosti úveru nemožno povedať, že celá dohodnutá splátka vo výške 52,82 eura sa „započítavala“ len na istinu. Odvolací súd dáva za pravdu argumentácii, že každá splátka predsa pozostáva zo sumy istiny, riadneho úroku a prípadne poplatkov - a teda pri závere obezúročnosti a bez poplatkovosti úveru nie je dôvod na zníženie celkového počtu splátok, ale na to, aby súd od každej dohodnutej splátky sumu úrokov a poplatkov odpočítal a tým znížil sumu splátky na splátku čistej istiny, pri zachovaní počtu splátok. Žalovaný teda čerpal úver v celkovej výške 3.000 eur, ktorý bol povinný vrátiť v 120 splátkach splatných od 12.11.2012 do 12.10.2022. V prípade posúdenia úveru ako bezúročného a bez poplatkov sa mala poskytnutá suma 3.000 eur vydeliť celkovým počtom dohodnutých splátok v zmysle zmluvy (t. j. 120 splátok) a dospelo by sa tak k výške splátky 25 eur. Až následne mala byť posúdená otázka premlčania a najmä, tak ako uviedol odvolací súd vyššie otázku začiatku plynutia premlčacej doby pri predčasnom zosplatnení úveru.

Odvolací súd taktiež nevedel zistiť ako prvoinštančný súd dospel k úhrnnej sume 2 408,26 eura, pretože aj pri zachovaní výšky splátky predstavuje násobok výšky splátky zo zmluvy (52,82 eura) a počtu splátok splatných od 12.11.2012 do 18.07.2016 (45 splátok) sumu vo výške 2 376,90 eura (45 celých splátok x 52,82 eura = 2 376,90 eura) a nie 2.408,26 eura.

Správnym záverom prvoinštančného súdu, ktorý odôvodňoval správne konštatovanie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru bolo zistenie uvedené v bode 9 napadnutého rozsudku, podľa ktorého v zmluve z 11.10.2012 absentuje aj správny údaj o celkovej čiastke v zmysle § 2 písm. h/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítanú na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Pri 120 splátkach po 52,82 eura je vylúčené, aby celková čiastka predstavovala sumu 6 112,91 eura uvedenú v zmluve, keď 52,82 x 120 predstavuje sumu 6 338,40 eura. Pritom údaj o celkovej čiastke definovanej v § 2 písm. h/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy je podstatným údajom zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 2 písm. j/ citovaného zákona.

Odvolací súd pri hodnotení ďalšieho záveru konštatuje, že súd nezdôvodnil aplikáciu a použiteľnosť ust. § 9 ods. 10 a § 25b zák. č. 129/2010 Z. z., pretože v čase uzavretia úverovej zmluvy účinné právo také ustanovenia nezahŕňalo. V prípade aplikácie v dôsledku možnej intertemporality je treba na príslušné intertemporálne ustanovenia v novom rozhodnutí poukázať.

V závere odvolací súd poukazuje na správny záver prvoinštančného súdu, že pokiaľ v danom prípade bola úverová zmluva strán sporu uzavretá 11.10.2012, teda ešte pred zverejnením priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za 3. kalendárny štvrťrok 2012 (k 30.09.2012, zverejnené v stredu 31.10.2012), s poukazom na § 9 ods. 2 písm. y/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, mal byť v úverovej zmluve žalovaného uvedený údaj o priemernej RPMN zverejnený k 30.06.2012 za spotrebiteľské úvery vo výške od 1 500 do 6 500 eur, pri splatnosti od 5 do 10 rokov, podľa ktorého bola priemerná RPMN 19,08 % a nie 14,11 % ako je to uvedené v predmetnej úverovej zmluve. Je vylúčené, aby na daný úver bol použiteľný údaj o priemernej RPMN za 1. štvrťrok 2012 (k 31.03.2012), zverejnený v pondelok 30.04.2012, Neuvedenie správneho údaju o priemernej RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere v súlade s § 9 ods. 2 písm. y/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, má s poukazom na § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy za následok, že žalovaným čerpaný úver je bezúročný a bez poplatkov.

V ďalšom konaní a novom rozhodnutí sa prvoinštančný súd vysporiada s vyššie uvedeným, pričom je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) vyjadreným v tomto uznesení.

8. Po nadobudnutí právoplatnosti odvolaním strán sporu nenapadnutej vyhovujúcej a zamietajúcej časti rozsudku z 24.9.2020, predmetom konania zostala žaloba žalobcu v časti o zaplatenie istiny vo výške 413,19 eur s príslušenstvom v podobe 8% úroku z omeškania ročne zo sumy 413,19 eur od 22.5.2018 do zaplatenia.

9. Súd opätovne pojednával o spore dňa 22.2.2022 v neprítomnosti riadne predvolaného žalovaného a opätovne vo veci vykonal dokazovanie.

Z listinných dôkazov tvoriacich obsah súdneho spisu mal súd opätovne za preukázané, že medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako veriteľom a žalovaným bola dňa 11.10.2012 uzavretá Zmluva o splátkovom úvere č. 5033871825, na základe ktorej veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi úver vo výške 3.000 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť 120 mesačnými splátkami po 52,82 eur, splatnými k 12. dňu v kalendárnom mesiaci, pričom splatnosť prvej splátky bola 12.11.2012 a termín konečnej splatnosti úveru bol určený na 12.10.2022, pri fixnej úrokovej sadzbe vo výške 13,90% ročne, pri RPMN 17,66% a priemernej RPMN vo výške 14,11%, pri celkovej čiastke 6.112,91 eur, pričom poistenie sa nevyžadovalo. Podľa zmluvy, jednorazový spracovateľský poplatok bol 79 eur a mesačný poplatok za správu úveru bol 2,99 eur mesačne a za poistenie úveru bol 1,79 eur mesačne.

Podľa Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 2. štvrtrok 2012 k 30.6.2012, pre ostatné spotrebiteľské úvery neuvedené v r. 1 až 5 vo výške od 1.500 do 6.500 eur, pri splatnosti od 5 do 10 rokov bola priemerná RPMN 19,08 %, pri splatnosti od 10 rokov bola 12,57 %.

Žalobca v podaní doručenom súdu 24.2.2020 zopakoval, že zmluva bola uzavretá 11.10.2012 a pokiaľ bola zmluva uzavretá 11.10.2012 a konečná splatnosť bola dňa 12.10.2022, trvanie úveru je 121 mesiacov, t.j. 10 rokov, 1 mesiac a 1 deň. Ďalej uviedol, že žalovaný uhradil sumu vo výške 1.995,07 eur, keď ostatný raz vykonal úhradu 1.3.2016. Z úhrad žalovaného bola na istinu započítaná suma vo výške 331,95 eur, na poplatky bola započítaná suma vo výške 370,89 eur, na riadny úrok bola započítaná suma 1.289,88 eur a na úrok z omeškania suma 2,35 eur. Špecifikoval aj výpočet zmluvného úroku od 12.1.2016 do 17.5.2018 po jednotlivých mesiacoch, v úhrnnej výške 1.013,82 eur ako aj výpočet úroku z omeškania vo výške 9,39 eur od 12.3.2016 do 22.11.2016 a vo výške 228,79 eur od 23.11.2016 do 17.5.2018 z dlžnej istiny 2.668,05 eur a z neuhradenej sumy riadneho úroku ku dňu zosplatenia (376,33 eur).

Súd mal opätovne preukázané, že podaním z 26.10.2016 veriteľ žalovaného vyzval na úhradu omeškaných splátok vo výške 447,82 eur s tým, že ak nedôjde k úhrade dlžnej sumy, je veriteľ oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Podaním z 23.11.2016 veriteľ vyhlásil pohľadávku zo zmluvy o úvere č. 5033871825 za predčasne splatnú v celom rozsahu s tým, že žalovaného vyzval k úhrade sumy vo výške 3.103,77 eur do 15 dní.

Z výpisu z účtu žalovaného vyplýva, že tento realizoval ostatnú úhradu 1.3.2016 vo výške 83,45 eur a v období od 12.11.2012 do 1.3.2016 vrátane uhradil veriteľovi úhrnom sumu vo výške 1.995,07 eur. Žalovaný ďalšie úhrady nerealizoval.

Z prílohy k Zmluve o postúpení pohľadávok č. 0398/2018/CE z 21.5.2018 vyplýva, že spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s. postúpila v prospech žalobcu pohľadávku voči žalovanému zo zmluvy č. 5033871825 vo výške 3.970,05 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 2.668,05 eur, z úroku vo výške 1.013,82 eur, z poplatku vo výške 50 eur a z úroku z omeškania vo výške 228,79 eur a 9,39 eur. Postúpenie pohľadávky žalovanému oznámil postupca listom z 21.5.2018.

10. V danom prípade žalobca odvodzuje svoj nárok zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, preto súd na danú právnu vec aplikoval ustanovenia § 1 ods. 1, 2, § 2, § 9, § 11 zákona č. 129/2010 Z.z., § 52 a nasl. OZ, § 497 a nasl. Obchodného zákonníka.

11. Podľa § 9 ods. 2 písm. y/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa § 2 písm. a/ bod 2 vyhlášky č. 289/2010 Z.z. Najneskôr v posledný pracovný deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po uplynutí príslušného kalendárneho štvrtroka, ak v § 3b nie je ustanovené

inak, sa na webovom sídle Ministerstva financií Slovenskej republiky zverejnia informácie o a) údajoch v hlásení v rozsahu časti B hlásenia, a to 1. objemy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov a kreditných kariet kumulatívne za všetkých veriteľov, 2. priemerné hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov na jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov a kreditných kariet.

12. Pokiaľ v danom prípade bola úverová zmluva strán sporu uzavretá 11.10.2012, teda ešte pred zverejnením priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za 3. kalendárny štvrťrok 2012 (k 30.9.2012, zverejnené v stredu - 31.10.2012), s poukazom na § 9 ods. 2 písm. y/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, mal byť v úverovej zmluve žalovaného uvedený údaj o priemernej RPMN zverejnený k 30.6.2012 za spotrebiteľské úvery vo výške od 1.500 do 6.500 eur, pri splatnosti od 5 do 10 rokov, podľa ktorého bola priemerná RPMN 19,08 % a nie 14,11% ako je to uvedené v predmetnej úverovej zmluve. Je vylúčené, aby na daný úver bol použiteľný údaj o priemernej RPMN za 1. štvrťrok 2012 (k 31.3.2012), zverejnený v pondelok 30.4.2012, najmä keď do uzavretia zmluvy so žalovaným bol ešte dňa 31.7.2012 - utorok - zverejnený údaj o priemernej RPMN za 2. štvrťrok 2012 (k 30.6.2012) a od jeho zverejnenia uplynulo viac ako 15 dní do uzatvorenia zmluvy. Neuvedenie údaje o priemernej RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere v súlade s § 9 ods. 2 písm. y/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, má s poukazom na § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy za následok, že žalovaným čerpaný úver je bezúročný a bez poplatkov.

Súd poznamenáva, že pokiaľ úver vo výške 3.000 eur sa žalovaný zaviazal splatiť 120 mesačnými splátkami po 52,82 eur, splatnými k 12. dňu v kalendárnom mesiaci s tým, že splatnosť prvej splátky bola 12.11.2012 a termín konečnej splatnosti úveru bol určený na 12.10.2022, čerpaný úver bol nepochybne splatný 120 mesačnými splátkami, teda splatnosť bola dohodnutá do 10 rokov a čerpaný úver nebol splatný 121 splátkami, ako to tvrdil žalobca v podaní doručenom súdu 24.2.2020. Pre zistenie výšky priemernej RPMN je rozhodujúca popri výške úveru aj doba jeho splatnosti a nie doba od uzavretia zmluvy do konečnej splatnosti úveru.

13. V danom prípade v písomnom vyhotovení úverovej zmluvy uzavretej zmluvnými stranami dňa 11.10.2012 absentuje aj podstatný údaj o dobe trvania zmluvy (§ 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy).

V zmluve z 11.10.2012 je síce uvedený dátum konečnej splatnosti úveru, ktorý však nemožno stotožniť s (v zmluve neuvedenou) dobou trvania zmluvy, najmä keď doba trvania zmluvy, ale aj termín konečnej splatnosti, boli esenciálnymi náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Preto aj v danej úverovej zmluve žalovaného mala byť zrozumiteľne uvedená doba trvania zmluvy. Súd poznamenáva, že ani údaj o počte mesačných splátok, ktorý je v zmluve o úvere špecifikovaný číslom 120, nie je možné stotožňovať s pojmom doba trvania zmluvy, najmä s poukazom na článok 10 ods. 2 písm. h/ smernice 2008/48 (výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia), ktorého znenie bolo implementované do § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom do 30.4.2018. Z uvedeného je zrejmé, že nielen doba trvania zmluvy, ale aj výška, počet a frekvencia splátok (termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov) spotrebiteľa boli samostatnými a obligatornými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré pri ich absencii v úverovej zmluve nemožno vyvodzovať z iných, v zmluve uvedených podstatných náležitosťí, s poukazom na body 42, 43 rozsudku Súdneho dvora C-42/15.

V zmluve z 11.10.2012 absentuje aj správny údaj o celkovej čiastke v zmysle § 2 písm. h/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítanú na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Pri 120 splátkach po 52,82 eur je vylúčené, aby celková čiastka predstavovala sumu 6.112,91 eur uvedenú v zmluve, keď 52,82 x120 predstavuje sumu 6.338,40 eur. Pritom údaj o celkovej čiastke definovanej v § 2 písm. h/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy je podstatným údajom zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 2 písm. j/ citovaného zákona.

Všetky tieto nedostatky zmluvy o spotrebiteľskom úvere majú, s poukazom na § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť žalovaným čerpaného úveru.

14. V súvislosti so zákonom vyžadovanými podmienkami pre právne účinné predčasné zosplatenie celého dlhu v prípade plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, ustanovenie § 53 ods. 9 OZ, ako lex specialis k všeobecnému ustanoveniu § 565 OZ upravuje podmienku, podľa ktorej dodávateľ môže uplatniť právo podľa § 565 OZ najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

V danom prípade v súvislosti s tvrdným omeškaním žalovaného s úhradou splátok, trvajúcim viac ako tri mesiace, veriteľ požiadal žalovaného o zaplatenie celého dlhu listom z 23.11.2016.

15. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že v zmluvne dohodnutej mesačnej splátke vo výške 52,82 eur bola zahrnutá aj úhrada poplatku za správu úveru vo výške 2,99 eur mesačne, na ktorý s poukazom na § 9 ods. 10 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom od 10.6.2013, v spojení s intertemporálnym ustanovením § 25b ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom od 10.6.2013 (Zákaz podľa ustanovenia § 9 ods. 10 sa prvýkrát uplatní na úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu spotrebiteľského úveru alebo účtu, alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený spotrebiteľský úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo poskytnutia spotrebiteľského úveru za ponúkaných podmienok, splatnú po 9. júni 2013.), veriteľovi nárok nevznikol, keď zákonodarca právam veriteľa (na splatenie úveru v splátkach s poplatkom) nadobudnutým za skoršej právnej úpravy priznáva od 10.6.2013 nový obsah. V dôsledku toho nepochybne mala klesnúť výška zmluvne dohodnutej mesačnej splátky žalovaného splatnej po 9.6.2013 zo sumy 52,82 eur na sumu 49,83 eur.

16. Žalovaný ostatný raz realizoval úhradu dňa 1.3.2016 a úhrnom na bezúročný a bezpoplatkový úver čerpaný vo výške 3.000 eur zaplatil 1.995,07 eur. Žalobca si nárok na Okresnom súde Banská Bystrica uplatnil dňa 18.7.2019.

Súd prvej inštancie vzhľadom na § 54a OZ prihladol v poradí prvom rozsudku z 24.9.2020 na plynutie premlčacej doby podľa § 101 OZ v spojení s § 103 veta prvá OZ s tým, že pokiaľ žalovaný neuhradil všetky splátky splatné od 12.11.2012 do 18.7.2016 (7x52,82 + 38x49,83) v úhrnnej výške 2.263,28 eur, z ktorých žalovaný uhradil len sumu vo výške 1.995,07 eur, je dlh žalovaného na úhradách uvedených 45 splátok splatných do 18.7.2016 premlčaný v trojročnej premlčacej dobe uplynulej pred podaním žaloby, pri aktívnej legitímácii žalobcu, v prospech ktorého bola pohľadávka postupcu postúpená až po výzve veriteľa z 26.10.2016 na plnenie, s upozornením aj na možnosť zosplatenia úveru. Týmto upozornením si podľa názoru súdu prvej inštancie veriteľ žalovaného splnil povinnosť uloženú mu v ustanovení § 53 ods. 9 OZ. Keďže k riadnemu plneniu zmluvného záväzku zo strany žalovaného nedošlo, veriteľ bol oprávnený vyzvať žalovaného na zaplatenie celej pohľadávky, ako to uviedol vo svojom Oznamení o vyhlásení okamžitej splatnosti z 23.11.2016. Pokiaľ žalovaný neplnil splatnú pohľadávku, a s jej úhradou bol v omeškaní viac ako 90 dní, boli splnené podmienky § 92 ods. 8 zákona o bankách na postúpenie pohľadávky voči žalovanému. Postupca Slovenská sporiteľňa, a.s. zmluvou z 21.5.2018 postúpil okrem iného spoločnosti žalobcu ako postupníka aj dávno splatnú pohľadávku voči žalovanému, s úhradou ktorej bol žalovaný v omeškaní viac ako 90 dní, napriek výzve postupcu z 23.11.2016.

17. Odvolací súd sa však vo svojom zrušujúcom uznesení z 16.11.2021 s názorom prvoinštančného súdu špecifikovaným v 15. bode tohto rozsudku nestotožnil, ale stotožnil sa s názorom žalobcu, zaujatým nepochybne v snahe žalobcu zabrániť čiastočnému premlčaniu nesplateného bezúročného a bezpoplatkového spotrebiteľského úveru. Odvolací súd totižto zaujal názor, podľa ktorého v prípade bezúročného a bezpoplatkového úveru sa nemá znížiť zmluvne dohodnutý počet splátok potrebných na splatenie bezúročného a bezpoplatkového úveru v zmluvne dohodnutej výške (bez špecifikovania skladby jednotlivých 120 zmluvných mesačných splátok tak, aby bolo zrejmé koľko pripadá v každej zo 120 splátok na úrok, koľko na poplatky a koľko na istinu - poznámka súdu prvej inštancie), ale sa má znížiť výška zmluvne dohodnutých mesačných splátok bezúročného a bezpoplatkového úveru, pri nezmenenom počte splátok. Podľa odvolacieho súdu V prípade posúdenia úveru ako bezúročného a bez poplatkov sa mala poskytnutá suma 3.000 eur vydeliť celkovým počtom dohodnutých splátok v

zmysle zmluvy (t. j. 120 splátok) a dospelo by sa tak k výške splátky 25 eur. Až následne mala byť posúdená otázka premlčania.

18. Súd posudzujúc nárok žalobcu v súlade s názorom odvolacieho súdu dospel k záveru, že žalobca nie je v danom spore aktívne vecne legitimovaný, keď žalobca sám v odvolaní uviedol, že všetky splátky čistej istiny, splatné do 18.7.2016 zanikli splnením žalovaného.

Od 12.11.2012 do 18.7.2016 bolo splatných 45 mesačných splátok, ktorých výšku odvolací súd vypočítal sumou 25 eur mesačne, keď sumu čerpaného úveru vo výške 3.000 eur delil počtom zmluvne dohodnutých 120 splátok, na rozdiel od súdu prvej inštancie, ktorý sumu čerpaného úveru delil zmluvne dohodnutou výškou mesačnej splátky, za účelom zistenia počtu splátok potrebných na splatenie bezúročného a bezpoplatkového úveru, najmä keď zo zmluvy nie je zrejma skladba každej z dohodnutých 120 mesačných splátok. Žalovaný mal 45 mesačnými splátkami po 25 eur, splatnými do 18.7.2016, uhradiť sumu vo výške 1.125 eur, pričom žalovaný uhradil sumu vo výške 1.995,07 eur. Preto veriteľ žalovaného bezdôvodne podaním z 26.10.2016 vyzýval žalovaného na úhradu dlhu vo výške 447,82 eur, keď žalovaný k uvedenému dňu mal uhradiť „len“ sumu 1.200 eur, avšak uhradil sumu o 795,07 eur vyššiu a ku dňa predčasného zosplatnenia úveru podaním veriteľa z 23.11.2016 žalovaný nebol v omeškaní so žiadnou splátkou po 25 eur mesačne dlhšie ako 3 mesiace. K 23.11.2016 mal žalovaný na splátkach bezúročného a bezpoplatkového úvere predplátok vo výške 770,07 eur. Preto, rešpektujúc názor odvolacieho súdu o výške mesačných splátok, úkon veriteľa žalovaného podľa § 565 OZ z 23.11.2016 je urobený v rozpore s § 53 ods. 9 OZ, keď žalobca úver žalovaného zosplatnil bez toho, aby žalovaný bol v omeškaní s úhradou akejkoľvek splátky. Podľa § 39 OZ Neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Z uvedených dôvodov je úkon žalovaného z 23.11.2016 neplatný pre rozpor so zákonom podľa citovaného ustanovenia a úkon z 26.10.2016 je neplatný tiež podľa § 39 OZ, keď sa prieči dobrým mravom, aby veriteľ vyzýval žalovaného dlžníka na úhradu údajného dlhu vo výške 447,82 eur napriek tomu, že žalovaný ku dňu vyhotovenia výzvy dňa 26.10.2016 nielenže nemal nedoplatok, ale mal predplátok vo výške 770,07 eur. Z neplatných právnych úkonov nevyplývajú žiadne práva a povinnosti pre zmluvné strany.

19. Podľa § 17 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom od 23.12.2015, Práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru., v spojení s intertemporálnym ustanovením § 25g zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom od 23.12.2015 Ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa však posudzujú podľa doterajších predpisov, ak nie je ustanovené inak. Na lehoty, ktoré do dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona ešte neuplynuli, sa vzťahujú ustanovenia tohto zákona a osobitného predpisu.33b)

Podľa § 92 ods. 8 veta prvá zákona č. 483/2001 Z.z. v znení účinnom do 24.5.2018 Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu 87ac) ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. 87a

Pokiaľ v danej veci spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s. postúpila v prospech žalobcu pohľadávku voči žalovanému zo zmluvy č. 5033871825 vo výške 3.970,05 eur Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 0398/2018/CE z 21.5.2018, spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s. v prospech žalobcu postúpila nesplattnú pohľadávku, bez toho, aby žalovaný bol pred postúpením napriek písomnej výzve veriteľa v omeškaní dlhšie ako 90 dní. Veriteľ žalovaného pred postúpením ani nezaslal žalovanému dôvodnú výzvu na plnenie splatného dlhu.

Z uvedeného dôvodu je Zmluva o postúpení pohľadávok č. 0398/2018/CE z 21.5.2018 v časti postúpenia pohľadávky voči žalovanému v prospech žalobcu neplatným právnym úkonom podľa § 39 OZ, keďže je v rozpore s § 17 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom od 23.12.2015 ako aj v rozpore s § 92 ods. 8 veta prvá zákona č. 483/2001 Z.z. v znení účinnom do 24.5.2018 a žalobca preto nie je v spore aktívne vecne legitimovaný.

S poukazom na uvedené súd žalobu o zostávajúcom predmete sporu zamietol v celom rozsahu.

20. O náhrade trov celého konania súd rozhodol s poukazom na § 262 ods. 1 CSP a § 396 ods. 3 CSP, a to podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, keď v konaní pred prvoinštančným súdom mal prevažujúci úspech žalovaný a v konaní odvolacieho súdu o časti nároku žalobcu mal úspech žalobca, pričom tieto úspechy sporových strán sa vzájomne negujú. Preto súd o náhrade trov celého konania rozhodol tak, že žiadnej zo sporových strán nepriznal náhradu trov celého konania, vrátane odvolacieho.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Komárno, Pohraničná č. 6, Komárno, na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.